

Facklig-politiska handslag

– Småland och Blekinge

Socialdemokraterna

Blekinge, Kronoberg,
Jönköping och Kalmar län

LO-distriktet i Småland och Blekinge

Gör Småland och Blekinge tryggt och rättvist för vanligt folk

LO-distriktet i Småland och Blekinge har gjort ett gemensamt handslag med Socialdemokraterna i Blekinge, Kronoberg, Jönköping och Kalmar län. Handslaget fokuserar på att förbättra arbetsmarknaden och välfärden. Handslaget är unikt.

Vi har kommit överens om konkreta samarbetsområden som fångar upp utmaningarna som finns i våra regioner och kommuner liksom de problem som medborgarna och LO-förbundens medlemmar möter i sin vardag.

Vår överenskommelse sträcker sig över stora och viktiga områden. Det finns inte ett svar på komplexa samhällsproblem, utan det krävs en sammanhållen politik för att lyckas. Enbart genom att få ett starkt stöd hos från väljarna kan vi genomföra en politik som förbättrar villkoren för LO-förbundens medlemmar i vår del av landet. För fler jobb och större möjligheter att bo och leva väl här.

Det behövs fler välfärdsarbetare i sydöstra Sverige

– Välfärden går före skattesänkningar

Välfärden ska garantera att alla barn är trygga, får kunskaper och utvecklas i förskolan, skolan och i fritidshem. Äldre ska känna trygghet livet ut och ha en värdig äldreomsorg. Vårt samhälle ska ge trygghet och möjligheter för alla.

Behoven av att rekrytera välfärdsarbetare till den gemensamma sektorn är stora. Exempelvis behövs det undersköterskor till sjukvården och barnskötare till barnomsorgen. Arbetarrörelsen är överens om att tillsammans arbeta för att det anställs fler inom välfärden i Småland och Blekinge. Vi vill aktivt prioritera att trygga välfärden. Välfärden behöver mer resurser, tätare sociala skyddsnät och en styrning som bygger på samverkan, hög delaktighet och gemensam utveckling i stället för konkurrens. För oss går välfärden och de anställdas arbetsmiljö före skattesänkningar.

Det ska göra skillnad vem som styr

– *Socialdemokratiskt styrda regioner och kommuner ska vara föredömen*

Socialdemokratiskt ledda regioner och kommuner ska som arbetsgivare agera förebilder kring arbetsmiljöfrågor och trygga arbetsförhållanden. För oss är det en självklarhet att de anställda exempelvis får vara delaktiga vid schemaläggning, att de ska ha rätt till återhämtning och möjlighet att påverka bemanningssituationen så att den blir hållbar. För att åstadkomma goda arbetsvillkor är det viktigt att lyssna på proffsen, det vill säga de anställda inom välfärden.

Vi är också av samma åsikt att alla välfärdsarbetare ska ha en tillsvidareanställning på heltid. Heltidsarbete ska vara norm för alla, även i upphandlade verksamheter. Arbetarrörelsen vill att förekomsten av delade turer ska bort. Det är vidare viktigt att kommunerna ser till att det finns barnomsorg på obekvämt arbetstid för de som behöver. För oss är det också en självklarhet att arbetsgivaren ska stå för arbetskläder och skor i alla arbeten som kräver särskilda kläder.

Ökad jämlikhet i välfärden

– Ta tillbaka den demokratiska kontrollen

En stark välfärd är det bästa verktyget för ökad trygghet och jämlikhet. Välfärden ska ge lika bra förskola och skola åt alla barn oavsett föräldrarnas ekonomi och patienterna ska ges sjukvård efter behov – aldrig efter plånbok. Den generella välfärden ska ge samma trygga äldreomsorg till byggnadsarbetaren som till direktören. Men då är det nödvändigt att skattemedlen går till just välfärden. Vi vill därför stoppa vinstjakten inom skola och äldreomsorg. Vi i arbetarrörelsen kommer aldrig acceptera privatisering av akutsjukhusen eller gräddfiler i vården.

En köfri sjukvård

– Behoven ska alltid styra

Väntetiderna i sjukvården måste kortas ned. Vi vill bland annat satsa på personalen och prioritera ökade resurser. Den som är i störst behov av att träffa en läkare, få en operation eller en behandling ska alltid gå först – aldrig den som har råd att betala för en dyr vårdförsäkring. För oss är det grundläggande att det ska vara människors behov som ska styra, aldrig tjockleken på plånboken.

En närmare vård

– Satsa på primärvården

Det finns en stor trygghet i att ha ”sin” undersköterska eller sjuksköterska på sin vård- eller hälsocentral. En och samma person som finns där under lång tid, det är viktigt för kontinuiteten och kvaliteten. Det finns också en trygghet i att snabbt kunna få kontakt och boka in ett besök. Idag är det för få som känner den tryggheten. Vi vill därför se en fortsatt reformering av primärvården, att den verkligen blir basen och navet för sjukvården. En plats där man kan få hjälp med det mesta. Ett viktigt steg är införandet av patientkontrakt som ska garantera patienten delaktighet och väl samordnade vårdinsatser. Vi vill också att det ska bli lättare att bedriva vård på landsbygden.

Det ska vara tryggt att bli gammal

– Bygg ut med omsorg om kvalitén

Samhället står inför en historiskt stor utbyggnad av äldreomsorgen. Utbyggnaden av hemtjänst och fler äldreboenden kommer att vara en av samhällets största uppgifter det kommande årtiondet. Samtidigt vet vi att personalens arbete utgör själva kvaliteten i äldreomsorgen. Därför krävs det att den offentliga sektorn prioriterar att skapa attraktivare arbetsvillkor och en bättre arbetsmiljö. Vi är överens att ta bort förekomsten av så kallade delade turer inom äldreomsorgen och intensifiera arbetsmiljöarbetet för att få ned sjukskrivningarna. Rätt bemanning är en förutsättning för att de anställda ska orka arbeta ett helt arbetsliv.

Satsa på kompetensutveckling i äldreomsorgen

– Trygga personalförsörjningen

Äldreomsorgens personal behöver bättre förutsättningar för sitt viktiga arbete så att alla äldre kan vara trygga i att omsorgen fungerar när man behöver den. Det krävs en rejäl kompetenssatsning för att undersköterskor exempelvis ska kunna utbilda sig till specialistundersköterska med inriktning mot äldrevård och demensvård. Anställda som saknar en utbildning motsvarande undersköterska behöver få möjlighet att läsa in denna som en del av sin anställning.

Alla som möter äldre ska ha tillräckliga kunskaper i svenska och de som behöver ska få studera svenska på betald arbetstid. Det behövs vidare säkerställas att all personal inom äldreomsorgen ges kontinuerlig kompetensutveckling på arbetstid och att det avsätts tid och resurser för en god introduktion och handledning av nyanställda.

Det så kallade äldreomsorgslyftet ska användas aktivt i alla socialdemokratiskt ledda kommuner. Vi är överens att det krävs en liknande satsning även kommande år, något vi tillsammans kommer att arbeta för. Vi är också överens att det ska finnas certifierade vård- och omsorgscollege med kvalitetsstämpel i alla regioner.

Fler och bättre jobb i vår del av landet

– Skapa strategiska forum i varje region med uppdrag att ta bort tillväxthinder

Ska villkoren i Småland och Blekinge kunna förbättras krävs det en politik som bekämpar arbetslösheten och ökar sysselsättningen. Det övergripande målet för oss är arbete åt alla. Med schyssta villkor, löner som går att leva på och trygga anställningar vill vi bygga ett starkare samhälle.

Löntagarnas yrkesskickligheter är centrala för att företag ska kunna växa. Det investeringsfrämjande arbetet – att få fler företag att etablera sig i våra regioner – är också viktigt. I det arbetet ska fackföreningarna involveras som en viktig kunskapskälla om regionernas och kommunernas konkurrensfördelar. Vi vet att hållbara transporter, digital infrastruktur, en säkrare energiförsörjning och en politik som skapar möjligheter till det livslånga lärandet, hänger direkt samman med regioner som har kraft att växa.

Gymnasieskolan och den yrkesinriktade utbildningen inom Komvux behöver bättre svar mot kompetensförsörjningsbehoven. Det handlar om att säkra gymnasieungdomarnas framtidsmöjligheter och att ge vuxna möjligheter att ställa om mitt i livet. Kommunerna behöver samverka bättre och regionerna behöver ta ett större ansvar, i samråd med arbetsmarknadens parter, för att utbildningsutbudet svarar upp mot behoven inom både offentlig och privat sektor. Brist på rätt kompetens får inte vara ett tillväxthinder.

Vi kommer verka för att skapa strategiska forum, där arbetsmarknadens parter ingår, i respektive region med syftet att identifiera utmaningar och föreslå åtgärder.

Arbetsmarknadspolitiken ska vara aktiv både nationellt, lokalt och regionalt

– Fördubbla andelen deltagare i arbetsmarknadsutbildningar

En viktig förutsättning för att minska arbetslösheten är att samverkan fungerar bra mellan Arbetsförmedlingen, kommunerna, de fackliga organisationerna och arbetsgivarna. Vi menar att Arbetsförmedlingen måste ha en kontinuerlig god närvaro och tillgänglighet i alla kommuner. De statliga servicekontoren behöver bli fler där exempelvis Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan finns representerade.

Det är vidare nödvändigt att utbudet av utbildningar bättre matchar mot de behov som finns på arbetsmarknaden. Idag är svårigheten att hitta kompetent arbetskraft ett av företagets största tillväxthinder. Vi vill minst fördubbla andelen arbetslösa som deltar i en arbetsmarknadsutbildning.

Ordning och reda – fritt från arbetslivskriminalitet

– Kollektivavtal ska vara en självklarhet vid offentliga upphandlingar

Det ska vara ordning och reda på arbetsmarknaden. Den svenska modellen är nödvändig att upprätthålla för att skapa rättvisa villkor för arbetare.

Offentlig upphandling påverkar arbetsmarknaden i hög utsträckning, exempelvis upphandling av busstrafik, byggnationer och andra offentliga tjänster. Vi är överens om att socialdemokratiskt ledda kommuner och regioner i dessa sammanhang ska kräva kollektivavtal och ställa tydliga och långtgående krav vad gäller social och ekologisk hållbarhet. Detta ska gälla hela kedjan, även vid anlitanade av underleverantörer. För oss är det en självklarhet att regionernas upphandlingar ska vara helt fria från arbetslivskriminalitet – och vi är överens om att följa upp detta årligen.

På rätt sätt kan upphandlingar bidra till att skapa fler arbetstillfällen och utveckla nya varor och tjänster. Vi vill även att regioner och kommuner i högre grad ska upphandla varor och tjänster på ett sätt som främjar innovationer. Vi vill också att samhället vid offentliga upphandlingar ska kräva att företag som vinner anbud ska bidra till att lära upp framtidens yrkesarbetare, genom lärlingsplatser, socialt ansvarstagande och praktikplatser.

Vår del av landet behöver rejäla investeringar i en hållbar infrastruktur

– Bygg ut kollektivtrafiken och håll i hastigheten

Alldeles för länge har kommunikationerna tillåtits vara bristfälliga i Småland och Blekinge, vilket bland annat har lett till att delar av våra län har fått en minskad befolkning. Att de statliga medlen till järnväg och vägar har höjts under den nuvarande socialdemokratiska regeringens tid är mycket bra. Men än mer kommer krävas och investeringstakten behöver öka. Sänkta hastigheter på vägsträckor är inte lösningen – vägar behöver underhållas.

Till infrastruktuursatsningar knyts framtidstro, byggandet av ett starkare samhälle, nybyggda skolor och bostäder, fler jobb och klimatsmarta transporter. Regionalt är det nödvändigt att kollektivtrafiken byggs ut och görs mer tillgänglig för fler – också över länsgränserna.

Arbetspendlingen ska fungera även på obekväma arbetstider. Vi vill också införa avgiftsfri kollektivtrafik för ungdomar under sommaren, vilket förutsätter en nationell socialdemokratisk valvinst. Och vi vill att arbetet för ett klimatsmart flyg fortsätter, då flygförbindelser är viktiga för vår del av landet.

Snabba digitala kommunikationer för alla

– Höj takten i bredbandsutbyggnaden

Takten i bredbandsutbyggnaden måste höjas ytterligare. Fortfarande är omkring var fjärde hushåll i våra län inte anslutna till fiber. Investeringar i snabbare digitala kommunikationer är nödvändiga i hela Sverige, särskilt i glesbygd. Den digitala infrastrukturen är en grundläggande förutsättning för företagande, för besökare i våra regioner och givetvis för de anställda. Alla ska kunna dra nytta av digitaliseringen.

Fler statliga arbetstillfällen

– *Bättre offentlig service i hela Småland och Blekinge*

Vi vill att det trendbrott som den nuvarande socialdemokratiska regeringen har inlett ska fortsätta. Staten behöver fortsätta öka sin närvaro i hela landet. Det handlar om att öka tilliten, främja utvecklingen i hela landet och ge alla medborgare rätt till god service. Det är också viktigt med fler statliga arbetstillfällen utanför storstadsregionerna.

Skogen är ett grönt guld som kan ge många flera jobb

– *Bygg fler klimatsmarta trähus*

Över 75 procent av Smålands yta består av skogsmark. Den växande bioekonomin har en stor betydelse både för framväxten av nya jobb och i klimatomställningen. Avgörande är bland annat att öka förädlingsgraden av skogen så att vi får fler företag och anställda i våra regioner. För att åstadkomma detta krävs det mer av samsyn och gemensamma regionala strategier. Det offentliga kan också ta ett större ansvar för att användningen av träet ökar, exempelvis se till att även flerfamiljshus byggs i trä. Eller varför inte hela städer som består av klimatsmarta trähus? Vi vill att socialdemokratiskt styrda kommuner ska styra mot en sådan inriktning när man säljer mark och skriver exploateringsavtal.

Det ska vara tätt mellan industrierna i Småland och Blekinge

– Inrätta industriforum i varje län

Den pågående nyindustrialiseringen behöver en ordentlig uppbackning regionalt. I våra regioner finns redan idag områden som har den högsta exportandelen i hela Sverige. Men ska industrin få ytterligare kraft i utvecklingen krävs det ett närmare samarbete. Vi vill därför skapa industriforum i alla regioner för ett strategiskt arbete i samverkan mellan offentliga aktörer, fackliga organisationer och industrinäringen.

För att möta behovet av yrkeskunniga arbetare, exempelvis verkstadsarbetare, elektriker och reparatörer behövs det strategiska utbildningssatsningar. Det är också viktigt att industrin länkas samman med andra företag och forskare på universiteten. Industrin kräver vidare en säkrare och konkurrenskraftigare energiförsörjning, förbättrade transportmöjligheter och minskade utsläpp.

Fler behöver komma in snabbare på arbetsmarknaden

– *Långtidsarbetslösheten måste bekämpas*

Långtidsarbetslösheten är idag rekordhög och är på väg att bita sig fast. Fler än hälften av de långtidsarbetslösa har varit arbetslösa två år eller längre. Samtidigt vet vi att det kommer krävas många yrkeskunniga för att bygga och värna vårt samhälle; allt från infrastruktursatsningar, bostadsbyggande till nya elnät, från verkstadsindustrier till handels-, besöks- och turismnäringarna liksom inom den gröna sektorn och givetvis inom vår välfärd. Vägarna från arbetslöshet till utbildning och jobb måste kortas – och framför allt möjliggöras. Det måste bli ”verkstad” för att matcha de tydliga behoven. Här har kommunernas ett särskilt stort ansvar.

Språkkunskaper och jobb

– Erbjud fler SFI-timmar av hög kvalitet för invandrare

Vägen till lyckad integration och etablering går via jobb och att kunna språket. Vi vill se till att det erbjuds fler timmar i svenska för invandrare och utveckla möjligheter till kombination mellan arbete och utbildning. Det offentliga har ett stort ansvar för att alla utbildningar håller en hög kvalitet. Vi vill exempelvis att man ska kunna studera till undersköterska på sitt eget hemspråk och samtidigt läsa svenska för att korta utbildningstiden. Särskilda insatser krävs för att hjälpa fler kvinnor med utländsk bakgrund ut på arbetsmarknaden. Alla har rätt till ett arbete.

I gymnasiet tar man de stora stegen ut i vuxenlivet

– Höj statusen på yrkesprogrammen

Dessvärre väljer allt för få ungdomar yrkesprogrammen trots att möjligheterna till arbete efter genomförd utbildning är goda. Detta är en utmaning för näringslivet och den offentliga sektorn som efterfrågar utbildad arbetskraft. Yrkesutbildningarnas status behöver därför höjas genom att yrkescollege, lärlingsutbildningar och branschskolor vidareutvecklas och att arbetsmarknadens behov ges större vikt vid utbildningarnas utformning.

Studie- och yrkesvägledarna har därtill en viktig roll. Ungdomarna som ska göra sitt utbildningsval behöver få saklig information om utbildningarna, arbetsmarknadsprognoser och möjligheter till vidare studier. Vi är överens om att gemensamt arbeta för att höja statusen på yrkesprogrammen.

De som blir arbetslösa eller vill skola om sig ska ges många chanser

– Skapa och utveckla regionala lärcentrum

Det livslånga lärandet handlar om att ge möjligheter till omskolning och ny utbildning under hela arbetslivet. De som inte har ett jobb ska delta i omställningsinsatser, som arbetsmarknadsutbildningar, reguljär utbildning eller annat. Vi vill att det ska finnas många olika sätt för vuxna att vidareutbilda sig.

Vi är överens om att prioritera vuxenutbildningen och yrkesvux med fler studieplatser, stärka folkhögskolorna betydelse och öka stödet till studieförbunden. Vi vill också arbeta för att antalet högskoleplatser blir fler i hela Småland och Blekinge, skapa och utveckla regionala lärcentrumen. Att knäcka ungdomsarbetslösheten är alltid högt prioriterat av oss inom arbetarrörelsen. Målet är att ingen ung ska vara utan arbete eller utbildning.

Klimatfrågan är avgörande för den fjärde industriella revolutionen

– Säkerställ energiförsörjningen och överföringskapaciteten i sydöstra Sverige

Genom att utveckla innovationer för ett fossilfritt och klimatvänligt välfärdssamhälle kan Sverige välja en strategi som vi alla blir vinnare på. Det krävs ett modigt politiskt ledarskap för att fortsätta ställa om till en cirkulär ekonomi. Utmaningarna är välkända: utsläppen måste minska och temperaturhöjningen stoppas. I vår del av landet med sin långa ostkust är Östersjöns miljö och överlevnad särskilt viktig. För att öka energiproduktionen i vår del av Sverige vill vi exempelvis förenkla utbyggnaden av vindkraft till havs. Elnätskapaciteten behöver byggas ut och rustas upp.

Omställningen ska ske jämlikt

– Ansvaret ska inte läggas på individen utan vila på samhället

Samhällets helt nödvändiga gröna omställning måste vara jämlik för att lyckas och bygga på att alla ska kunna göra klimatsmarta val. För att få stöd för klimatomställningen krävs det att hållbarhetsarbetet går hand i hand med ökad jämlikhet. Ansvaret ska inte läggas på individen – ansvaret ska vila på samhället. De med minst resurser kan inte bära de största kostnaderna. Vi är överens om att jämlikhetskravet tydligt ska framhållas i det viktiga kommunala och regionala miljöarbetet.

Den här överenskommelsen mellan LO och Socialdemokraterna handlar om framtiden och vilken politisk utveckling vi vill se efter valet den 11 september.

Utgångspunkten tar vi i arbetarnas vardag och vår gemensamma vilja att skapa ett samhälle präglad av frihet, jämlikhet och solidaritet. Vi delar samma uppfattning om vad som är viktigast för LO-förbundens medlemmar i Småland och Blekinge.

Vi vet att det gör stor skillnad vem som styr. Vi vill se till att öka tryggheten i vardagen, skapa fler och bättre arbeten, en bra generell välfärd för alla och jämlika villkor. Tillsammans vill vi se till att vanligt folk får det tryggt och rättvist.

Socialdemokraterna

Blekinge, Kronoberg,
Jönköping och Kalmar län

LO-distriktet i Småland och Blekinge